

ΦΥΣΙΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ - ΠΥΡΚΑΓΙΕΣ, ΚΑΥΣΩΝΑΣ, ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ & ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΛΗΨΗΣ

Δρ. Αικατερίνη Πουστουρλή

Αν. Προϊσταμένη Τμήματος ΠΣΕΑ ΔΙΠΑΕ

Μέλος της Επιτροπής Ισότητας των Φύλων και Καταπολέμησης των
Διακρίσεων του Διεθνούς Πανεπιστημίου Ελλάδας(ΙΗΥ)

Εκπρόσωπος ΔΙΠΑΕ σε θέματα Επίβλεψης ΕΞΥΠΠ/ΤΑ

Διεθνής Εμπειρογνώμονας σε θέματα Ασφάλειας & Ανθεκτικότητας

ΠΥΡΚΑΓΙΕΣ

- ✧ Οι πυρκαγιές (γνωστές και ως δασικές πυρκαγιές, πυρκαγιές θαμνών ή δασικές πυρκαγιές) είναι μεγάλες, ανεξέλεγκτες και δυνητικά καταστροφικές πυρκαγιές που μπορούν να επηρεάσουν τόσο τις αγροτικές όσο και τις αστικές περιοχές.
- ✧ Μπορούν να εξαπλωθούν γρήγορα, να αλλάξουν κατεύθυνση και ακόμη και να «πηδήξουν» μεγάλες αποστάσεις όταν ο άνεμος μεταφέρει στάχτη και σπινθήρες. Προκαλούνται από μια σειρά φυσικών αιτιών (όπως οι κεραυνοί) ή από ανθρώπινη απροσεξία (όπως ένα πεταμένο τσιγάρο) ή με πρόθεση (εμπρησμός). Η εξάπλωση μιας πυρκαγιάς εξαρτάται από τη διάταξη της γης, τα διαθέσιμα καύσιμα/εύλεκτα υλικά (βλάστηση ή νεκρό ξύλο) και τις καιρικές συνθήκες (άνεμος και ζέστη).
- ✧ Μπορούν να ξεκινήσουν σε λίγα δευτερόλεπτα και να μετατραπούν σε κολάσεις μέσα σε λίγα λεπτά. Μπορούν να προκαλέσουν εκτεταμένες ζημιές οι οποίες μπορεί να οδηγήσουν σε θάνατο, τραυματισμό και υλικές ζημιές, απώλεια ιδιοκτησιών και διαβίωσης, διακοπή της λειτουργίας υποδομών, και καταστροφή κοινοτήτων.
- ✧ Μπορούν επίσης να οδηγήσουν σε δυσμενείς περιβαλλοντικές συνέπειες, όπως απώλεια άγριων οικοτόπων, απειλή για τη βιοποικιλότητα, υποβάθμιση της γης και αυξημένο κίνδυνο διάβρωσης. Εν τω μεταξύ, οι χημικές ουσίες που χρησιμοποιούνται για την καταπολέμηση των πυρκαγιών μπορούν να μολύνουν τις φυσικές πηγές νερού.

ΠΥΡΚΑΓΙΕΣ - Βέλτιστες Πρακτικές Πρόληψης

Ξέρετε πώς να προετοιμαστείτε για μια πυρκαγιά;

- ✓ Ελέγχετε τακτικά το σπίτι σας για κινδύνους όπως εκτεθειμένα καυσόξυλα, υδρορροές φραγμένες με ξερά φύλλα και ξερά ή προεξέχοντα κλαδιά.
- ✓ Καταστείστε την ιδιοκτησία σας έτσι ώστε να είναι εύκολα και γρήγορα προσβάσιμη από τις ομάδες πυροσβεστικής, με κατάλληλη σήμανση και ανοιχτούς καθαρούς δρόμους, περιμετρικά της (όπου είναι δυνατόν).
- ✓ Αναφέρετε τις επικίνδυνες συνθήκες στις αρχές. Κάντε ένα σχέδιο ασφάλειας από την πυρκαγιά και εκκένωσης, για την οικογένειά σας, συμπεριλαμβανομένων των κατοικίδιων σας.
- ✓ Μπορείτε να αποτρέψετε τις πυρκαγιές με την κατάλληλη επαγρύπνηση: μην πετάτε ποτέ αποτσίγαρα στο έδαφος, μην αφήνετε ποτέ μια φωτιά χωρίς επιτήρηση και απορρίπτετε σωστά οποιοδήποτε γυάλινο αντικείμενο (το οποίο μπορεί να αντανακλά το φως του ήλιου και να προκαλέσει φωτιά).
- ✓ Κατασκευάστε το σπίτι σας σε ασφαλή τοποθεσία και σε επίπεδο έδαφος αν είναι δυνατόν, καθώς η φωτιά ταξιδεύει πιο γρήγορα στην ανηφόρα.
- ✓ Συντηρείτε την ιδιοκτησία σας σωστά, καθαρίστε τα εύφλεκτα υλικά και διατηρήστε πηγές νερού για την πυρόσβεση.
- ✓ Εξασκηθείτε στο σχέδιο σας για περίπτωση πυρκαγιάς (σχέδιο ασφάλειας και εκκένωσης).

ΠΥΡΚΑΓΙΕΣ - Βέλτιστες Πρακτικές Πρόληψης

- ✓ Κατά τη διάρκεια της περιόδου πυρκαγιών, παρακολουθείτε τα δελτία καιρού & συνθήκες και ακούστε προσεκτικά τις επίσημες συμβουλές της Πολιτείας. Φύγετε αν νομίζετε ότι πρέπει ή αν σας το λένε οι αρχές—πολύ λίγα σπίτια μπορούν να αντέξουν τις μεγάλες πυρκαγιές.
- ✓ Εάν έχετε χρόνο, κλείστε τις παροχές φυσικού αερίου και υγρών καυσίμων (εάν υπάρχουν) και κλείστε τις πόρτες και τα παράθυρα πριν φύγετε.
- ✓ Βεβαιωθείτε ότι το ρεζερβουάρ καυσίμου του οχήματός σας είναι γεμάτο και, καθώς φεύγετε (εκκένωση ιδιοκτησίας/περιοχής), συνεχίστε να ακούτε από το ραδιόφωνο ή τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης τις ενημερώσεις για τις πυρκαγιές για να βεβαιωθείτε ότι η διαδρομή που επιλέξατε για να διαφύγετε, είναι ασφαλής.
- ✓ Φοράτε προστατευτικά ρούχα, όπως γερά παπούτσια και μακριά, βαμβακερά ρούχα.

ΠΥΡΚΑΓΙΕΣ - Βέλτιστες Πρακτικές Πρόληψης

Do's and don'ts

Regularly inspect your home and surroundings

Report hazardous conditions to the authorities

Make your property easy to find and access for fire teams

Build property in safe locations, ideally on level ground

Monitor weather conditions

Do not try to outrun a fire, crouch in a pond or river as a last resort

<https://www.youtube.com/watch?v=kGFeSsIJIRs>

<https://www.youtube.com/watch?v=iTBLZWiqLR8>

ΠΥΡΚΑΓΙΕΣ - Βέλτιστες Πρακτικές Πρόληψης

Do's and don'ts

Make your property easy to find and access for fire teams

Build property in safe locations, ideally on level ground

Monitor weather conditions

Do not try to outrun a fire, crouch in a pond or river as a last resort

Keep your vehicle fuel tank filled in case you need to evacuate

Put irrigation systems in place and maintain water sources

<https://civilprotection.gov.gr/odigies.../dasikes-pyrkagies>

Πηγή: Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας

<https://www.youtube.com/watch?v=TXGC1PeLbWM#Αντιπυρική> -

Οδηγίες πρόληψης για να θωρακίσουμε το σπίτι μας έναντι πυρκαγιάς (ενημερωτικό σποτ)

Do you know how to prepare for a wildfire?

ΠΥΡΚΑΓΙΕΣ - Βέλτιστες Πρακτικές Πρόληψης

Do's and don'ts

Keep your vehicle fuel tank filled in case you need to evacuate

Put irrigation systems in place and maintain water sources

Avoid open burning, especially during fire season

Do not return to an area unless it has been declared safe to do so

Regularly inspect your home and surroundings

Report hazardous conditions to the authorities

<https://www.youtube.com/watch?v=nW1W497COLE>

Do you know how to prepare for a wildfire?

ΠΥΡΚΑΓΙΕΣ - Βέλτιστες Πρακτικές Πρόληψης

Διαβάστε αναλυτικά τις οδηγίες πολιτικής προστασίας:

- ✓ όταν βρίσκεστε στην ύπαιθρο
 - ✓ όταν το σπίτι σας βρίσκεται μέσα ή κοντά σε δάσος
 - ✓ τι ενέργειες θα κάνετε μόλις αντιληφθείτε μια πυρκαγιά
 - ✓ τι ενέργειες θα κάνετε αν η πυρκαγιά πλησιάζει ή φτάσει στο σπίτι σας
 - ✓ τι ενέργειες θα κάνετε μόλις περάσει η πυρκαγιά
 - ✓ για τις επιπτώσεις στην υγεία.
-
- ✓ Περισσότερε Οδηγίες και Γενικά Σχέδια Εκτάκτων Αναγκών έναντι Πυρκαγιών Πολιτικής Προστασίας, στις ιστοσελίδες [ΠΣΕΑ ΔΙΠΑΕ](#), Δήμων και Περιφερειακών Ενοτήτων περιοχής εδρών Πανεπιστημιούπολεων ΔΙΠΑΕ

ΚΑΥΣΩΝΑΣ - Βέλτιστες Πρακτικές Πρόληψης

ΚΑΥΣΩΝΑΣ - Βέλτιστες Πρακτικές Πρόληψης

Ο Καύσωνας είναι ένα συμβάν, μια έκτακτη κατάσταση που απαιτεί διαχείριση:

Χαρακτηρίζεται το χρονικό εκείνο διάστημα κατά το οποίο επικρατούν οι κάτωθι μετεωρολογικές συνθήκες:

- ✓ Υψηλές, άνω του μ.ο. της εποχής, θερμοκρασίες
- ✓ Υψηλή ημερήσια θερμοκρασία ($TD_{max} > 39^{\circ}C$)
- ✓ Υψηλές νυχτερινές θερμοκρασίες (Τροπικές νύχτες) ($TN_{min} > 26^{\circ}C$)
- ✓ Μικρό θερμοκρασιακό εύρος
- ✓ Συνθήκες νηνεμίας (άπνοια) ή εκδήλωση ιδιαιτέρως ασθενών, θερμών ανέμων (νοτιάδες)
- ✓ Παρατεταμένη διάρκεια ($t > 3$ ημέρες) και ευρεία γεωγραφική περιοχή
- ✓ Επίπεδα υγρασίας
- ✓ Υψηλή υγρασία (τροπική ζέστη), μεγαλύτερη αίσθηση της επικρατούσας θερμοκρασίας
- ✓ Χαμηλή υγρασία, ξηρό κλίμα

ΚΑΥΣΩΝΑΣ - Βέλτιστες Πρακτικές Πρόληψης

Ο Καύσωνας συνεπάγεται αρνητικές επιπτώσεις Ανθρώπους - ζωντανούς οργανισμούς

- Επιπτώσεις στην υγεία
- Θερμοπληξία & Θερμική Εξάντληση, ηλίαση
- Αφυδάτωση
- Επιδείνωση χρόνιων παθήσεων (καρδιαγγειακά, αναπνευστικά προβλήματα)
- Κίνδυνος για ευάλωτες κοινωνικές ομάδες (ηλικιωμένοι, βρέφη, έγκυες, εργαζόμενοι σε εξωτερικούς χώρους, ΑμεΑ κ.α.)

Περιβαλλοντικές Επιπτώσεις

- Αυξημένος κίνδυνος εκδήλωσης πυρκαγιών: Η ξηρή βλάστηση και οι υψηλές θερμοκρασίες δημιουργούν ιδανικές συνθήκες για την εκδήλωση και ταχεία εξάπλωση δασικών και αστικών πυρκαγιών
- Λειψυδρία/Ξηρασία: Εξάντληση αποθεμάτων υδροφόρου ορίζοντα και προβλήματα στον αγροτοκτηνοτροφικό τομέα.

ΚΑΥΣΩΝΑΣ - Βέλτιστες Πρακτικές Πρόληψης

Ο Καύσωνας συνεπάγεται αρνητικές επιπτώσεις

Επιπτώσεις στις υποδομές

- Υπερφόρτωση δικτύων: Η αυξημένη ζήτηση ρεύματος λόγω χρήσης A/C και ψυκτικών μονάδων μπορεί να οδηγήσει σε διακοπές ρεύματος (blackout). Αυξημένη ζήτηση στους Σταθμούς Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας
- Προβλήματα στα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς: Υπερθέρμανση οχημάτων, προβλήματα σε σιδηροδρομικές γραμμές (πτώση τάσης δικτύου)
- Καταπόνηση Συστήματος Υγείας & Πολιτικής Προστασίας: Επιβάρυνση Τμημάτων Επειγόντων Περιστατικών των Νοσοκομείων, αυξημένα αιτήματα προς ΕΚΑΒ/Πυροσβεστική/Αστυνομία για παροχή βοήθειας σε ανήμπορα άτομα

ΚΑΥΣΩΝΑΣ - Βέλτιστες Πρακτικές Πρόληψης

Τί μπορούμε να κάνουμε για να προστατευτούμε;

- ✓ Πρόληψη και κατάλληλη προετοιμασία.
- ✓ Ενυδάτωση: Κατανάλωση υγρών στοιχείων (νερό, φυσικοί χυμοί, δροσερά ροφήματα, ηλεκτρολύτες). Αποφυγή αλκοόλ και αναψυκτικών με ζάχαρη.
- ✓ Μείωση έκθεσης στον ήλιο, αναζήτηση σκιάς: Αποφυγή κυκλοφορίας ιδίως τις μεσημβρινές ώρες. Οι εργαζόμενοι σε εξωτερικό χώρο, να πραγματοποιούν συχνά διαλείμματα σε σκιερό και δροσερό μέρος.
- ✓ Εξεύρεση κλιματιζόμενων χώρων (δημόσιες δομές, χρήση A/C - ψυκτικών μέσων)
- ✓ Τήρηση μέτρων πυροπροστασίας (απαγόρευση χρήσης φλόγας στην ύπαιθρο και αλλού, τήρηση περιοριστικών μέτρων κυκλοφορίας κλπ)
- ✓ Ενημέρωση Αρχών 112 , 199 , 100 , 166 .
- ✓ Κάθε δευτερόλεπτο μετράει!

ΚΑΥΣΩΝΑΣ - Βέλτιστες Πρακτικές Πρόληψης

Προσέξτε τα συνηθισμένα συμπτώματα της θερμικής ασθένειας και της θερμικής εξάντλησης, τα οποία μπορεί να περιλαμβάνουν:

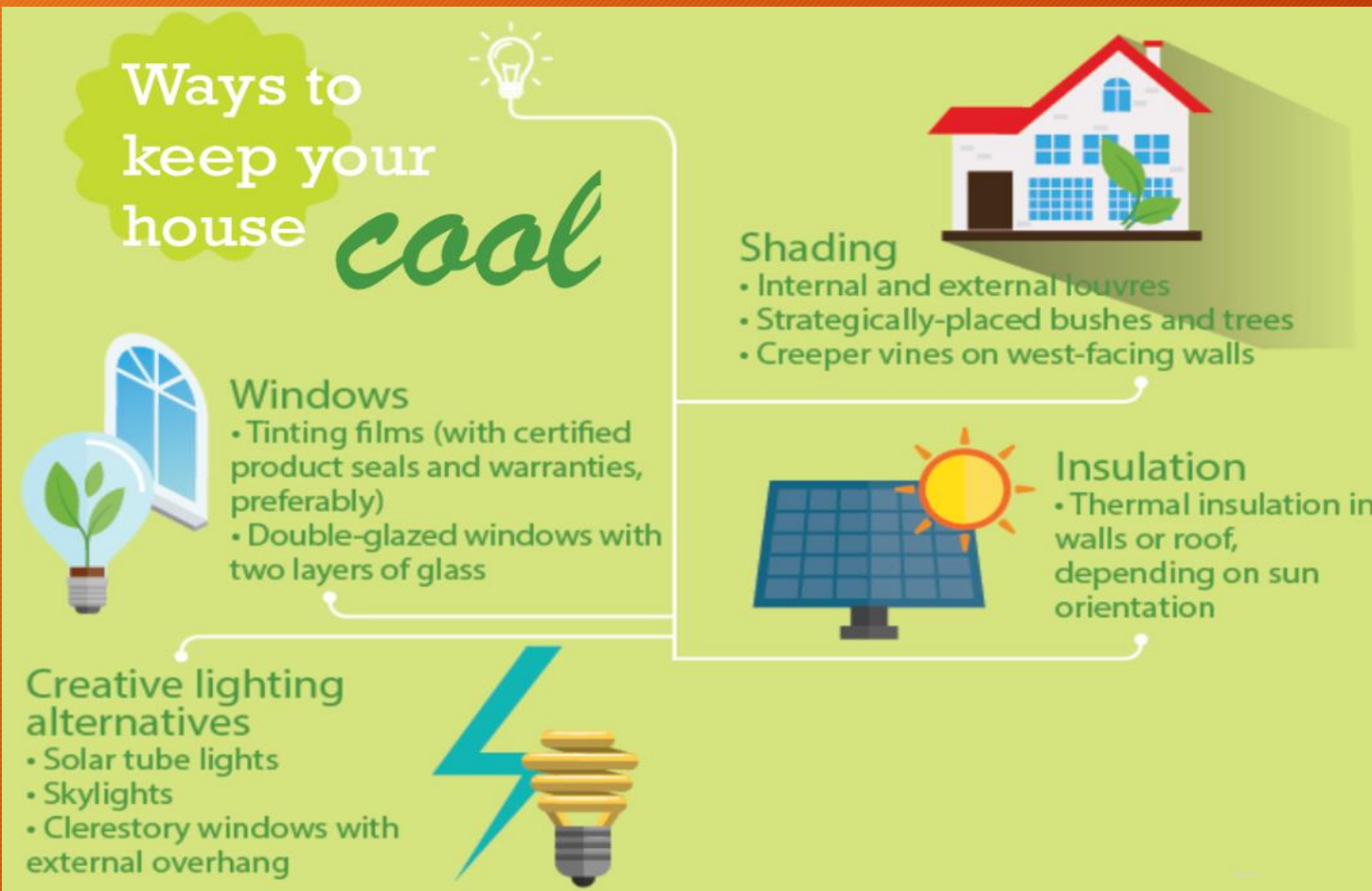
- ✓ Έντονο ιδρώτα
- ✓ Ζάλη ή λήθαργο
- ✓ Μειωμένη όρεξη
- ✓ Ευερεθιστότητα
- ✓ Υπερβολική δίψα
- ✓ Μυϊκές κράμπες
- ✓ Ναυτία ή έμετο
- ✓ Πονοκέφαλο
- ✓ Κακός συντονισμός
- ✓ Άγχος.

Εάν κάποιος βιώνει οποιοδήποτε από αυτά τα συμπτώματα:

- ✓ Βρείτε ένα δροσερό και σκιερό μέρος
- ✓ Ξαπλώστε με τα πόδια ελαφρώς σηκωμένα
- ✓ Πιείτε αργά νερό ή χυμό για να ενυδατωθείτε
- ✓ Δροσιστείτε με έναν ανεμιστήρα, ψεκάζοντας το πρόσωπο και το σώμα με δροσερό νερό ή κάνοντας ένα δροσερό ντους
- ✓ Χρησιμοποιήστε παγοκυψέλες για να μειώσετε τη θερμοκρασία του σώματος
- ✓ Εάν τα συμπτώματα δεν βελτιωθούν ή είναι χειρότερα από αυτά που αναφέρονται εδώ, μη διστάσετε να ζητήσετε αμέσως ιατρική βοήθεια. Εάν πρόκειται για επείγον περιστατικό, καλέστε το 166 🚑 για ασθενοφόρο.

ΚΑΥΣΩΝΑΣ - Βέλτιστες Πρακτικές Πρόληψης

Στο ΔΙΠΑΕ για παροχή Α' Βοηθειών, απευθυνθείτε στα Τμήματα Υγειονομικής Περίθαλψης και Κέντρο Συμβουλευτικής και Ψυχολογικής Στήριξης (07:00-15:00), Φύλαξη (Security guards, 24/7) και κατά τόπου ΤΕΠ Νοσοκομείων (24/7)

- ❖ Σακίδιο (Kit) Εκτάκτων Αναγκών 72 Ωρών (72-hour emergency supply package according to EU recommendation)
- ❖ ΔΙΠΑΕ-Πανεπιστημιούπολη Σερρών - Υγειονομική περιθαλψη

ΚΑΥΣΩΝΑΣ - Βέλτιστες Πρακτικές Πρόληψης

Αρχεία

Καύσωνας: Μέτρα προστασίας των πολιτών - Κ3 Κέντρο Καθοδήγησης Καρκινοπαθών

ΑΦΙΣΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΚΑΥΣΩΝΑ - 1.19 MB

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΘΕΡΜΙΚΗ ΚΑΤΑΠΟΝΗΣΗ 2024 - 4.78 MB

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΚΑΥΣΩΝΑ 07.06.2024 - 792.15 KB
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΑΥΣΩΝΑ 10.06.2024 - 375.72 KB